

ОБЩИНА ЛЕТНИЦА

ОБЩИНСКИ ПЛАН

ЗА

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

/за периода 2010 – 2020 г./

1. Основание за разработване

Разработването на Общинският план за енергийна ефективност е регламентирано в чл.11, ал.1 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ), обн. ДВ бр.98 от 2008 г.

Настоящият план е разработен в съответствие със следните документи:

- Енергийна стратегия на България;
- Закон за енергийната ефективност;
- Програма на Правителството на Република България;
- Национален план за действие по промените в климата;
- Първи национален план за действие по енергийна ефективност 2008-2010;
- Национална дългосрочна програма по енергийна ефективност 2005-2015;
- Наредба № РД-16-1057 от 10 декември 2009 г. за условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, издаване на сертификати за енергийни характеристики и категориите сертификати - ДВ, бр. 103 от 29 декември 2009 г., в сила от 29.12.2009 г.
- Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата;
- Общински план за развитие на община Летница за периода 2007-2013 г.

Разумното управление на днешните енергийни нужди, без да се накърняват възможностите на бъдещите поколения за задоволяване на потребностите от енергия е основен принцип на интегрираното планиране на енерго потреблението.

В сегашния момент все повече нараства ролята на общините в това интегрирано планиране на местно равнище. Предпоставка за това е и съществуващата нормативна база. Със засилване на процеса на децентрализация на българските общини и в резултат от приватизацията в енергетиката общините придобиха нови функции, насочени към намаляването на консумация на енергия и понижаването на разходите за енергийни нужди, намаляване до минимум на вредните въздействия върху околната среда и промяна в поведението на крайните потребители в бита, услугите и местната промишленост.

2. Политика по енергийна ефективност

За община Летница дефиницията: Енергийна ефективност е доста сложно, обемно и комплексно понятие, което накратко може да се представи като измерител на разумното използване на енергията. В основни линии включва повишаване на ефекта от дейностите свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това, естествено без загубата на комфорт.

Текущото състояние на ЕЕ в общината не се различава от това в страната като цяло.

Потребител е най-широко застъпената в общината функция. Тя е вменена на общината като собственик на обектите. Основното перо в консумацията на енергия е обслужването на общинските сгради: административни сгради, сгради на образованието, културни обекти, улично осветление и други енергоконсумиращи услуги извършвани от общината като културни мероприятия и пр.

Потенциалът за енергийна ефективност в тази сфера е във възможностите за подобрене на горивните процеси, промяната на горивната база и намаляване на загубите в системата за пренос и разпределение.

За да се постигне енергийна ефективност при консумацията на енергия се правят енергийни обследвания на обектите и се установяват рентабилните мерки за реализиране на икономии и подобряване комфорта на обитаване в сградите.

Подобряване състоянието на отоплителните инсталации и сградния фонд, а също и довършване подмяната на уличното осветление, се очертават като основни възможности на общината за въздействие, с цел повишаване на енергийната ефективност.

Едновременно със стремежа да се разширява спектъра на дейностите в общината, икономията на енергия може значително да облекчи общинския бюджет и да стане предпоставка за намаляване консумацията и повишаване качеството на услугите, които се предлагат на населението.

Основни проблеми:

- морално и физическо остаряване на инсталациите;
- строителство, несъобразено с икономия на енергия;
- недостатъчна осведоменост на потребителите за възможностите за намаляване на консумацията;
- недостатъчно средства за нови, енергоспестяващи технологии;
- сравнително високи цени на новите енергоикономични материали.

Тъй като общината не е доставчик на енергия нейната роля се свежда до намаляване на разходите на консумираната енергия в сградите и на услугите, които предоставя на населението. Едновременно със стремежа си да разшири спектъра на услугите и да подобрява тяхното качество общината се стреми и да намалява разходите за тяхното осъществяване. И тъй като енергията е значителен компонент в цената на повечето услуги, намаляването на консумацията на енергия е основно средство за намаляването на разходите за услуги. В тази връзка понятието енергийна ефективност за Община Летница може да се дефинира така: **Провеждане на мероприятия за намаляване на енергоемкостта на общинските обекти и услуги, разработване и прилагане на проекти използващи местния потенциал от ВЕИ, понататъшно поетапно преминаване на газ като основен вид гориво.**

3. Състояние на енергийно потребление

В момента се реализира предимно производство на топлинна енергия. Общината няма пряко отношение към производството и разпределението на енергия. В случая общината е предимно консуматор. Възможни сфери на въздействие са подобрение на съществуващите отоплителни инсталации, намаляване на загубите от преноса и загубите при самата консумация.

Отоплението в общинските обекти е на твърдо гориво като разходите за отопление остават относително високи. Това се дължи на недоброто състояние на дограмите, липсата на изолация на стените, пода и подпокривното пространство на сградите на които още не е извършено саниране.

При използване на енергийната ефективност като мярка за постигане на положителни резултати е изключително необходимо извършване на енергийни обследвания от специалисти за общинските обекти.

Улично осветление на територията на Община Летница е изградено от около 1 200 енергоспестяващи осветителни тела. Достигната степен и качество на осветеност на уличното осветление обуславят сигурността на движението на моторни превозни средства и пешеходци.

Ще продължи модернизацията на съоръженията за външно изкуствено осветление на територията на Община Летница, с цел повишаване ефективността при експлоатация и поддържане на уличното осветление.

Средно около 20% от енергийната консумация в една община може да бъде намалена чрез икономически ефективни проекти по ЕЕ.

3.1 Община Летница - като потребител на енергия

Потреблението на енергия обхваща следните основни сфери:

- Сградния фонд, собственост на общината;
- Превозните средства- служебни коли и МПС за събиране на битови отпадъци;
- Общински услуги – улично осветление и др.

Дейностите по намаляване на енергопотреблението в тези сфери могат да се обединят в следните групи:

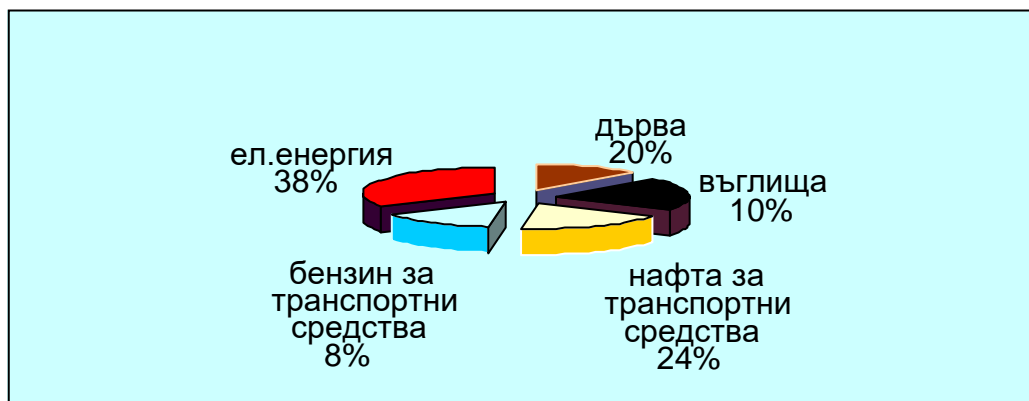
- **Дейности в общинските сгради** – енергийни обследвания за установяване на потенциала за икономия на енергия, предпроектни проучвания в сгради със значителен потенциал за икономия, разработване на дългосрочни планове за действия по отношение на сградите на територията на общината;
- **Дейности в областта на транспорта** - превантивно поддържане на превозните средства, обновяване на автомобилния парк;
- **Дейности в уличното осветление** – разработване на планове за поддържане на системата за улично осветление, подобряване на ефективността на енерго потреблението в процеса на експлоатация;

Резултатите от изброените по-горе действия могат да се очакват в следните направления:

1. Икономия на финансови средства, които може да се използват за инвестиционни цели в областта на енергийната ефективност.
2. Намаляване на замърсяването на околната среда.
3. Намаляването на потреблението на енергия в общинските сгради може да послужи като пример и стимул за подражание от други крайни потребители.

За да изпълнява своите функции, Общината се явява един от потребителите на енергия. Тя консумира енергия както за затоплянето на административните сгради така и за поддържане на оборудването в действие. Пряко от бюджета се финансират разходите за енергия на:

СТРУКТУРА НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО ПО ВИДОВЕ ЕНЕРГИИ

При анализиране енерго потреблението на потребителите на общинска издръжка се забелязва съотношението показано на фиг.1. С най-голям дял е електроенергията заемаща 38 %, следвана от нафта за транспортни средства - 24% , дърва 20%.

Сграден фонд в общината

- Административни сгради – 4бр.;
- Училище – 1бр;
- Детски градини и обединено детско заведение – 3 бр.;
- Дом за деца - 1 бр.;
- Пенсионерски клуб – 4бр.;
- Поликлиника – 1 бр.;
- Здравен дом - 1 бр.
- Читалищни сгради – 4 бр.;

СТРУКТУРА НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО ПО СГРАДЕН ФОНД

№	ПОТРЕБИТЕЛ	2006 година		2009 година	
		Ток квтч.	Дърва и въгл. куб.м./т.	Ток квтч.	Дърва и въгл.куб.м./т.
1.	Административна сграда	92 618.99	74/78	99 000	58/00
2.	Кметство Кърпачево	1 969	10/00	1 000	10/00
3.	Кметство с. Горско Сливово	77 775	40/00	29 000	20/00
4.	ЦДГ- с. Горско Сливово	3 658	20/00	3 000	10/00
6.	Читалище-с.Горско Сливово	2 563	7/00	1220	7/00
7.	Кметство с. Крушуна	11 000	15/00	2 000	10/00
8.	ЦДГ - с. Крушуна	1 000	5/00	4 000	5/00
10.	ДД- с. Крушуна	22 000	-	41 000	15/28
11.	ОДЗ- Летница	31 403	70/74	22 745	85/47
12.	СОУ"Бачо Киро"- гр.Летница	21 645	94/77	18 343	120/20
13.	Читалища- Летница	3 193	10/0	700	9/00
15.	Домашен соц.патронаж	23 923	10/5	20 000	5/00
16.	Пенсионерски клуб- Летница	1 789	10/00	6 000	10/00
17.	Улично осветление	111 298	-	300 000	-
	ОБЩО:				

Количествените цели на общинско ниво, кореспондират на количествените цели в приоритетните направления на национално ниво, те служат като ориентир при формулирането на специфичните на общинската програма за ЕЕ цели.

3.2. Енергоснабдяване

Общината се обслужва от електроразпределително дружество "ЧЕЗ Електро България", технически район Плевен. Изградените мрежи за високо, средно и ниско напрежение са в добро състояние. Газоснабдяването е в процес на пускане в

експлоатация.

3.3. Потребление на енергия

Основни използвани горива: електроенергия, твърди горива - въглища, дърва.

При изготвянето на общинският план за енергийна ефективност сме се съобразили с това, че:

Всеки инвестиционен проект за изграждане на нова сграда, реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на съществуваща сграда трябва да съответства на изискванията за енергийна ефективност, предвидени в Закона за енергийна ефективност.

Инвестиционните проекти за нови сгради с разгъната застроена площ над 1000 кв. м трябва да са съобразени с възможностите за използване на:

1. децентрализирани системи за производство и потребление на енергия от възобновяеми енергийни източници;
2. инсталации за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия;
3. инсталации за централно или локално отопление и охлаждане;
4. термопомпи.

Обследването за енергийна ефективност на сгради има за цел да установи нивото на потребление на енергия, да определи специфичните възможности за намаляването му и да препоръча мерки за повишаване на енергийната ефективност.

Сертифицирането за енергийна ефективност на сгради има за цел удостоверяване актуалното състояние на потреблението на енергия в сградите и енергийните характеристики.

Сертифицирането за енергийна ефективност на сгради се извършва след обследване за енергийна ефективност.

На задължително сертифициране подлежат всички сгради в експлоатация с разгъната застроена площ над 1000 кв. м.

Възложителите по смисъла на чл. 161, ал. 1 от Закона за устройство на територията са длъжни да придобият по реда на ЗЕЕ сертификат за енергийни характеристики на сградата в срок не по-рано от три и не по-късно от 6 години от датата на въвеждането ѝ в експлоатация.

До издаването на сертификата енергийните характеристики на сградата се удостоверяват с енергиен паспорт, който е част от техническия паспорт на сградата и удостоверява изпълнението на изискването по чл. 169, ал. 1, т. 6 от Закона за устройство на територията.

Сертификатът за енергийни характеристики на сградата се актуализира във всички случаи на извършване на дейности, водещи до подобряване на цялостните енергийни характеристики на сградата, като:

1. реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на сградата;
2. текущ ремонт на инсталации на сградата;
3. други дейности.

**СГРАДЕН ФОНД - ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ, С ОБЩА
РАЗГЪНАТА ЗАСТРОЕНА ПЛОЩ НАД 1000 КВ.М. НА ТЕРИТОРИЯТА НА
ОБЩИНА ЛЕТНИЦА, ОБЛАСТ ЛОВЕЧ**

№	Наименование на Сградата, адрес, тел	РЗП*** м ²	Отоплен обем м ³	Година на въвежда не в експлоат ация	Годиш ен разход на Ел. енерг. kwh	Годишен разход на Въглища -т	Годишен разход на Дърва м ³
1	2	4	5	6	8	9	10
Гр.Летница							
1	ОДЗ "Ирина Бачо Кирова"; ул. "Сергей Румянцев" No47; тел.: 06941/2064	2065	6195	1985	22 745	40	80
2	СОУ "Бачо Киро"; ул"Александър Стамболийски" No20; тел.: 06941/2250 и 2574	3643	10929	1934	18 343	20	120
3	Читалищен дом; ул"България" No44; тел.: 06941/2310 и 2292.	2347	7041	1975	700	-	10
4	Община Летница; бул."България" No19; тел.: 06941/2255 факс: 06941/2256	3758	11274	1987	99 000	-	58
С.Горско Сливово							
5	Културен дом и читалище ул."Развитие" No27; тел. 06943/2393	1756	5268	1966	1220	-	7
С. Крушуна							
6	Дом за отглеждане и възпитание на деца лишени от родителски грижи; ул. "Костадин Ганев Стойков" No11; тел: 06944/2410	1350	4050	1966	41 000	29	15

***РЗП – Разгъната застроена площ

Общият извод, който може да се направи е, че има потенциал за прилагане на мерки за енергийна ефективност в Община Летница и всички тези мерки са възможни, но за

реализирането им са необходими много средства, с които на този етап общината не разполага.

Най-голямо през 2009 година е енергопотреблението за улично осветление. Осветителните тела са заменени с енергоспестяващи лампи. Енергопотреблението на системата за улично осветление на територията на Община Летница е в границите на нормалното, но все още не е постигната оптималната осветеност от работещото осветление. Това налага да се продължи с модернизацията на системата за улично осветление на територията на Община Летница.

Състоянието на сградите, оборудването и инсталациите в повечето общински и обществени обекти налагат провеждането на мерки за намаляване разхода на енергия както и внагане на инвестиции във физическото обновяване на сградите и подмяната на съоръженията. Основните причини за високите разходи за потребление на горива и енергия са: амортизирани отоплителни инсталации и котли в сградите без ефективен контрол на горивния процес и автоматизирано подаване на горива; лошо физическо състояние на сградите и конструкциите – без стандартните изолации на покриви и стени, стари дограми, позволяващи безпрепятствена инфилтрация на студен въздух; осветление с енергоемки светлоизточници; липса на режими за топлоподаване; липса на локални организационни мероприятия.

От голямо значение на жителите на общината е, че постигането на по-ниски текущи разходи за енергия и ефективното им изразходване са предпоставка за подобряване на екологичната обстановка и намаляване на емисиите на парникови газове-въглероден двуокис, въглероден оксид, серен двуокис и други замърсители на въздуха.

Подобряването на топлоизолацията, модернизирането на отоплителните инсталации, могат да намалят енергопотреблението в стария сграден фонд с около 50%.

4. Цел и обхват

Енергийната ефективност е качествено понятие, което изразява степента на полезност на използваната енергия. Да се повиши ефективността означава да се намали разходът на енергия без да се накърнява качеството на услугата - отопление, осветление, превоз на хора и товари. Чрез система от мерки за повишаване на ефективността на потреблението на енергия в общинските обекти може да се намалят консумацията и разходите за енергия, както и емисиите на парникови и вредни газове в атмосферния въздух и да се подобри качеството на околната среда в общината.

Общите цели на ОПЕЕ се определят от основата на приоритетите за развитие на общината като цяло.

Общинската програма трябва да отговаря и националните приоритети за реализация на енергоспестяване и намаляване на вредните емисии в атмосферата.

В изпълнение на една от главните цели на общинския план за развитие за периода 2007-2013 г.- намаляване разходите за енергийна ефективност, подобряване на конкурентноспособността, сигурността на енергоснабдяването и опазване на околната среда и в отговор на националните приоритети, свързани с енергийната ефективност, общинският план за енергийна ефективност си поставя следните основни цели:

- ✓ намаляване на разходите на горива и енергия, които се заплащат от общинския бюджет;
- ✓ чрез методите на енергийната ефективност подобряване на екологичната обстановка в общината;
- ✓ подобряване на качеството на енергийните услуги, предлагани от общината;

- ✓ подобряване на качеството на жизнената среда и увеличаване на комфорта;
- ✓ изграждане/реиновация на инфраструктура, газификация, енергоспестяващо улично осветление, нови ВЕИ.
- ✓ промяна в мисленето, осъзнаване на значимостта на енергийната ефективност и промяна в моделите на енергийно поведение на всички групи потребители.

Друг начин за въздействие върху енергопотреблението в общинския сектор е инсталирането на слънчеви колектори за топла вода в някои общински обекти, използващи топла вода цялостно.

В краткосрочен план общината фокусира инициативите си за енергийна ефективност предимно в сектор "Образование", поради необходимостта от здравословни и безопасни условия на обучение в училищата и детските градини, и в целева група "Улично осветление" – за повишаване на безопасността на движението по улиците и комфортността на обитаване на жилищните комплекси.

5. Избор на дейности и мерки

По дефиниция общината се явява единственият платец на енергийните разходи на обектите от обществения сектор, затова той е главният приоритет пред общинското ръководство. Характерно за този сектор е високата му енергоемкост и остарелите мощности. Техническите мероприятия, приложими в този сектор, са както изискващи, така неизискващи финансиране. Като стъпка в тази посока е извършването на газификацията във всички обекти и оборудването им с нови горивни системи и котли. Подобряването на уличното осветление чрез подмяна на съществуващото с енергийноефективно ще доведе до оптимизиране на енергопотреблението в тази целева група.

От мероприятията не изискващи финансиране или минимално финансиране в този сектор е приложимо изграждането на система за контрол на отчитането. Тази система би дала реална представа за енергопотреблението на обектите. Добрата работа на тази система се обезпечава от необходимата мотивация от страна на общинските власти за прилагането ѝ. Тази мотивация е пряка функция на пренасочването на реализираните икономии в други общински фондове.

Като пряко следствие от въздействието на общината в този сектор ще се подобри климатът на обитаване в сградите и комфортът на служителите в тях. С повишаването на енергийната ефективност в публичния сектор общинските власти ще дадат пример за добър енергиен мениджмънт. С това те ще повлияят върху всички останали сектори и ще получат одобрението на населението за ефективното използване на ресурсите и провеждане на щадяща околната среда политика.

Икономията на енергия се явява крайният ефект от прилагането на този план. Той се определя като водещ показател при прилагането на мерките за енергийна ефективност. В резултат на прилагането на стратегията за енергийна ефективност се очаква да се постигне устойчиво намаление на енергийните разходи на общината в края на периода.

Стратегическа цел на плана за енергийна ефективност:

СЪЗДАВАНЕ НА ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ НА ЛЕТНИЦА В ЕНЕРГИЙНО ЕФЕКТИВНА ОБЩИНА И ПОСТИГАНЕ НА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ.

ПРИОРИТЕТ 1. Повишаване на енергийната ефективност в обектите, които се издържат чрез общинския бюджет.

Цел 1.1. Повишаване на енергийната ефективност в сгради – общинска собственост.

Очаквани резултати:

- а) Привеждане на сградния фонд към изискванията на ЗЕЕ и Наредбите за ЕЕ, съвместно със саниране на сградите;
- б) Намаляване на разходите за ел. енергия ДО 50% годишно;
- в) Намаляване на разходите за горива ДО 40% годишно;
- г) Намаляване на емисиите от CO₂ с ДО 40% годишно;
- д) Подобен комфорт на обитаване в обновените сгради;
- е) Удължен живот на сградите – общинска собственост и на техните инсталации и съоръжения.

Неинвестиционни дейности:

1.1.1. Предпроектни проучвания – енергийни обследвания, потенциал от ВЕИ, потенциални клиенти, мощности, инвестиции, финансови източници, ПЧП, изпълнители и др.

1.1.2. Идейни/технически работни проекти.

1.1.3. Бизнес планове.

Инвестиционни проекти:

Детайлно обследване и саниране на сгради общинска собственост:

- ремонт и при възможност подмяна на дограма;
- изолация на стени;
- ремонт и подмяна на входни врати;
- уплътняване на фуги;
- ремонт и уплътняване на прозорците на сградите;
- подмяна на осветлението с енергоикономично, оптимален режим за включване и изключване;
- подмяна на амортизирани горивни уредби;
- преустройство на котлите за работа;
- допълнителна топлинна изолация на покриви.
- СОУ "Бачо Киро" гр. Летница;
- ОДЗ "Ирина Бачо Кирова" – гр. Летница;
- ЦДГ – с. Горско Сливово;
- ЦДГ – с. Крушуна;

- Читалища
- Общинска администрация;
- Поликлиника - Летница;
- Пенсионерски клубове
- Кметства
- ДДЛРГ
- ДСП

Цел. 1.2. Обновяване на уличното осветление в селищата на общината.

Очаквани резултати:

а) Подобряване на качеството на уличното осветление и привеждането му в съответствие с хигиенните норми

б) Намаляване на годишните разходи на електрическа енергия от 20 до 40%;

в) Намаляване на уличната престъпност и страха от престъпността;

г) Намаляване на пътно-транспортните произшествия;

Инвестиционни проекти:

- Разработване на проект за ефективно и модернизирано улично осветление;
- Подмяна на улични и паркови осветителни тела с нови енергоспестяващи с модерен дизайн и дълъг живот;
- Възстановяване на прекъснати от кражби и аварии проводници;
- Прокарване на нови ел.кабели за улично осветление;
- Модернизирване на системата за дистанционно управление на осветлението.

ПРИОРИТЕТ 2. Повишаване на енергийната ефективност в жилищните сгради на територията на общината.

Цел. 2.1. Насърчаване на енергийната ефективност в жилищните сгради на територията на общината.

Очаквани резултати:

а) Намаляване на годишните разходи на енергия;

б) Намаляване на емисиите CO₂;

в) Подобен комфорт на обитаване в обновените сгради;

г) Удължен живот на обновените сгради и на техните инсталации и съоръжения.

Неинвестиционни дейности:

2.1.1. Прилагане на мерки за енергийна ефективност в сграден фонд – частна собственост на територията на общината.

А) На общинско ниво:

- Подготовка и провеждане на кампания за насърчаване на повишаването на енергийната ефективност в жилищните сгради;
- Организиране на информационна кампания сред етажните собственици (домсъвети) за условията и ползите от участие с инвестиционните проекти;
- Подпомагане процеса на договаряне между юридическото лице на етажната собственост и останалите участници в пазара на стоки и услуги при обновяване и поддържане на жилищните сгради.

Б) Собственици на самостоятелни обекти в жилищните сгради - етажна собственост:

- Регистрират етажната собственост (домсъвет) като юридическо лице по законно определения ред;

- Етажната собственост може да сключи договор с гарантиран резултат с предприятие за енергийни услуги;
- Етажната собственост може да кандидатства самостоятелно с инвестиционни проекти за финансиране по Програми за обновяване на жилищния фонд в Република България.

ПРИОРИТЕТ 3. Повишаване на енергийната ефективност в местната промишленост и селско стопанство

Цел 3.1. Намаляване на енергийните разходи в местната промишленост и селско стопанство

Очаквани резултати/индикатори:

- а) Намаляване на разходите на енергия;
 - б) Намаляване на разходите за горива и енергия;
 - в) Намаляване на емисиите от CO₂.
- възможностите за енергоспестяване в селскостопанския транспорт;
 - механизацията в растениевъдството; отоплението на селскостопански обекти и т.н.;

Неинвестиционни дейности:

3.1.1. Предпроектни проучвания – енергийни обследвания, потенциал от ВЕИ, потенциални клиенти, мощности, инвестиции, финансови източници, ПЧП, изпълнители и др.

3.1.2. Идеини/технически работни проекти.

3.1.3. Кандидатури по ОП.

3.1.4. Бизнес планове.

ПРИОРИТЕТ 4. Укрепване на местния капацитет и координация за ефективно прилагане на Плана за ЕЕ.

Цел 4.1: Подобряване на координацията и взаимодействието за прилагане на местната политика.

Очаквани резултати:

- а) Установени трайни публично-частни партньорства между общината и частния сектор.
- б) Изграден местен капацитет в общината по прилагане на мерки за ЕЕ.
- в) Орган за управление, реализация и мониторинг на Програмата за ЕЕ.

Неинвестиционни дейности:

4.1.1. Създаване партньорство между общината с местната общественост (НПО, частния сектор и публични институции).

4.1.2. Разработване и осъществяване на програма за обучение на общински служители за прилагане на Енергийната програма и реализация на дейностите за енергийна ефективност.

4.1.3. По-добро взаимодействие между национални, областни и общински структури и организации.

Цел 4.2. Проучвания на потенциала за енергийна ефективност в общината и на възможностите за неговото оползотворяване.

Очаквани резултати:

- а) Енергиен баланс, съставен на основата на потенциала на ВЕИ на територията на общината и на стратегическата цел за постигане на енергийна независимост.
- б) Създадени предпоставки за оползотворяване на потенциала на ВЕИ.
- в) Идентифицирани финансови източници и инструменти за финансиране на проектите и дейностите от енергийната програма на общината.
- г) Енергийна информационна база на общината.

Неинвестиционни дейности (проучвания):

4.2.1. Проучвания потенциала на територията на общината по отношение на наличието и използваемостта на: Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) в различни сектори (вкл. в областта на туризма); слънчева енергия за производство на електричество;

4.2.2. Разработване на енергиен баланс на общината на основата на установения потенциал за използване на ВЕИ.

4.2.3. Проучване на алтернативни възможности за финансиране на енергийната програма на общината, в т.ч. по линия на оперативните програми.

4.2.4. Проучване на месните нужди от техническа помощ в областта на енергийната ефективност.

4.2.5. Създаване, осигуряване и поддържане на енергийна информационна база на общината на основата на информационната система на ЕкоЕнергия.

Цел 4.3. Мобилизиране на обществена подкрепа за изпълнение на енергийният план на основата на широко партньорство с бизнеса и организации на гражданското общество

Очаквани резултати:

- а) Осигурена широка обществена подкрепа за изпълнението на общинската енергийна програма.
- б) Установени трайни публично-частни партньорства между общината и частния сектор.
- в) Въведено управление на енергията на територията на общината.

Неинвестиционни дейности (проучвания):

4.3.1. Подготовка и провеждане на широка разяснителна кампания сред населението и местния бизнес за целите на общинската енергийна програма и за необходимостта от партньорства между участниците в нейното изпълнение.

4.3.2. Въвеждане на постоянно наблюдение, анализ и оценка на състоянието по изпълнение на енергийната програма на общината и публикуване на периодична информация.

6. Очаквани ефекти от изпълнението

Максимално точното предвиждане на очакваните ефекти от изпълнението на дейностите, мерките и проектите ще даде възможност за цялостна технико – икономическа оценка на ПЕЕ.

6.1. Енергийна инфраструктура - оценяване на съществуващите възможности за икономии с помощта на енергийните показатели; повишаване информираността за ползите и предимствата по отношение на енергийната ефективност; намаляване на енергопотреблението; оползотворяване на местни ВЕИ; постигане на устойчиво енергийно развитие.

6.2. Образование, здравеопазване, социални услуги, спорт, култура, административни сгради, офис сгради - намаляване на емисиите от парникови газове в околната среда; намаляване потреблението на горива и ел.енергия; привеждане на сградите в съответствие със стандартите за енергийна ефективност и изискванията на наредбите; повишаване комфорта на обитаване в сградите, което ще спомогне за по-ефективен учебен и работен процес; разширяване възможностите за провеждане на културни и научни прояви; повишаване на съзнанието на подрастващите в ефективно ползване на горива, енергия и вода.

6.3. Улично осветление - привеждане на системата в устойчиво състояние; намаляване разходите за поддръжка и експлоатация; намаляване на вредните емисии, в следствие намалена консумация на електроенергия, повишаване безопасността при движение на пешеходци и създаване на комфортна нощна среда.

6.4. Жилищен сектор, промишленост - повишаване на общественото съзнание при ползване на горива, енергия и вода; намаляване разходите и потреблението на горива, енергия и вода в частния и обществен сектор.

6.5. Местни кадри - създаване на кадри, способни да провеждат ефективна енергийна политика на общинско ниво, както и да идентифицират проекти по енергийна ефективност, които да бъдат финансирани от различни програми и фондове.

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на ПЕЕ, са следните:

- ⊗ икономия на топлинна енергия
- ⊗ икономия на електрическа енергия
- ⊗ икономия на гориво
- ⊗ намалени емисии парникови газове
- ⊗ икономия на средства
- ⊗ икономически ефект
- ⊗ повишаване качеството на общинските услуги

За някои от мерките е възможно да се получи сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи трябва да се има предвид тяхната екологичната значимост. Освен това е важно да се подчертае, че ефектът от реализирането на дейностите и мерките се изчислява на база на действащите в момента цени на топлинната и електрическата енергия и на горивата. Тези цени ще продължават да се повишават, вследствие на непрекъснато растящите цени на горивата на международните пазари, поради което срокът на откупуване ще бъде по-малък, в сравнение с направените изчисления. Допълнителна предпоставка за намаляване на срока на възвръщаемост на инвестициите е и бъдещата възможност за търговия с вредни емисии.

Освен горните практически резултати, изпълнението на ПЕЕ ще доведе до:

- ⊗ опазване на околната среда
- ⊗ забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийните ресурси
- ⊗ подобряване на условията и стандарта на живот на хората;
- ⊗ диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на обектите от цените на горива и енергии;

- ⊗ създаване на нови пазарни възможности за търговци (производители, фирми за услуги и т.н.) и разкриване на нови работни места;
- ⊗ създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици, по-голяма сигурност на доставките и намаляване на цената на първичните енергоресурси;
- ⊗ подпомагане постигането на устойчиво енергийно развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Република България относно:
 - рамковата конвенция на ООН по Изменение на климата, приета през юни 1992 и ратифицирана от България на 16 март 1995
 - протокола от Киото, ратифициран през 2002, съгласно който страната ни има задължение да намали емисиите на парникови газове през периода 2008-2012 с 8 % от общото количество емисии, спрямо базисната 1988.

7. Етапи на изпълнение

Като се отчита специфичният характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти, ПЕЕ ще се изпълни на няколко етапа:

⊗ **Инвестиционно намерение**

Това включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целесъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му и др. Тези проучвания следва да изяснят и положението по редица маркетингови, технологически и други въпроси.

⊗ **Предварително проучване**

Необходимо е да се направи предварително (т. нар. предпроектно) проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление - състояние на съоръженията, конструкциите, енергийните системи, изследване на енергийните разходи за последните години и др.

⊗ **Инвестиционен проект**

Разработване на инвестиционен проект е необходимо в някои случаи поради спецификата и обема на предвидените дейности – например, *Подмяна на отоплителната инсталация, Подмяна на котел на твърдо гориво с котел на природен газ, Газифициране на детска градина* и др.

⊗ **Подготовка и изпълнение на строителството**

Това включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително – монтажни дейности за постигане на поставената цел.

⊗ **Мониторинг**

За установяване на намалението на енергийното потребление след реализацията на съответните дейности и мерки, следва да се извършват ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжката на инсталациите и др.

8. Източници на финансиране

Община Летница не разполага със собствени финансови средства за инвестиции в проекти по ЕЕ, а в интерес е да реализира подобни проекти, тъй като се изразходват значителни средства от бюджета за енергийни ресурси. Реализирането на подобни проекти не само ще облекчи общинския бюджет, но и ще доведе до повишаване на

благосъстоянието на жителите на общината. Те са атрактивни и изгодни, тъй като генерират енергоспестяващи ефекти, а не разходи. При реализирането на проекти за подобряване на енергийната ефективност няма дълги периоди на строителство и средствата започват да се възстановяват веднага след влагането им. Инвестирането в енергийната ефективност не е самоцел, а средство за намаляване на разходите, подобряване на националната конкурентноспособност, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда, както и средство за борба с бедността и създаване на допълнителна заетост.

По долу са посочени начините за осигуряване на финансиране на проекти по ЕЕ.

Фонд “Енергийна ефективност”

Фондът управлява финансовите средства, предоставени за инвестиционни проекти за развитие на ЕЕ, съобразно с приоритетите, заложи в краткосрочните и дългосрочните програми по ЕЕ, приети от Министерския съвет. Средствата на фонда следва да се разходват за възмездно финансиране на проекти за развитие на ЕЕ и гаранционна дейност по кредити от финансово-кредитни институции. Фондът може да предоставя нисколихвени кредити за проекти в публичния и частния сектори и да осигурява гаранции на инвестициите.

Банкови заеми

За финансовите институции (най-вече за международните финансови институции, но и за местните банки), единичните проекти за енергийна ефективност, не представляват особен интерес, тъй като размерът на инвестициите не е голям. Това налага пакетно предлагане на проектите за енергийна ефективност (обединяване на сходни проекти в програми), а отгук и взаимодействие на национално ниво между различните областни и общински програми. Всяка община може да опише потенциални малки проекти, подходящи за пакетно предлагане, съвместно с други общини. За получаване на инвестиции е възможно и включването на проекти или малки програми за енергийна ефективност, като част от голям инвестиционен проект, за получаване на добавъчен кредит.

Програми, фондове

Цялостно или частично финансиране на инвестиционните програми може да бъде осигурено чрез национални или чужди фондове и международни програми. По-важните национални фондове и програми, които предлагат възможности за кредитно или безвъзмездно финансиране на проекти за ЕЕ са:

- Фонд „Енергийна ефективност“;
- Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда;
- Държавен фонд “Земеделие“;
- Национален доверителен екофонд и други.

Европейски фондове, чрез които може да се получи безвъзмездна финансова помощ за проекти с насоченост ЕЕ са:

- ОП “Регионално развитие“;
- ОП “Околна среда“
- ПРСР
- Програма “Европейско териториално сътрудничество“
- Други.

Съвременни икономически механизми

Публично - частно партньорство

Наличието на модерни и качествени публични услуги е основен стимул за икономически растеж и оттам за повишаването на жизнения стандарт на населението. Международната практика показва, че ПЧП е един от успешните финансови инструменти за осигуряване на инвестиции в публичната инфраструктура, когато държавния и общинските бюджети не разполагат с необходимия ресурс и искат да осигурят по-добра стойност на вложените публични средства. Нуждата от инвестиции за изграждане на базисна инфраструктура с цел предоставяне на качествени публични услуги в общината налага прилагането на иновационни методи за структуриране и финансиране на инвестиционни проекти.

ПЧП е истинският начин да се комбинират предимствата на публичния и частния сектор, за да се постигне най-доброто по отношение на предоставянето на публични услуги и инфраструктурни обекти.

При определянето на финансовата рамка на плана се спазват принципите на взаимното зачитане на интересите, максималните икономически и социални ползи, контрол върху материалните активи и създаване на местен капацитет за осъществяване на плана.

Изборът на форма при финансирането трябва да позволи на общината да отстоява интересите си по най-добрия възможен начин.

Източник на финансиране могат да бъдат целеви субсидии от държавния бюджет за капиталови разходи или собствени приходи.

9. Наблюдение и контрол.

За успешното реализиране на политиката по ЕЕ е необходимо да се наблюдава изпълнението на инвестиционните програми и да се прави периодична оценка на постигнатите резултати. Обективната оценка на изпълнението на програмите за ЕЕ изисква да се прави съпоставка между вложените финансови средства и постигнати резултати от общинската администрация.

За целта е необходимо да се събира информацията относно:

- оптимизиране на обема и повишаване достоверността на набираната статистическа информация ;

- създаване и поддържане на информационна система за състоянието на ЕЕ в общината ;

- резултати от изпълнението и ефектите от програмите по ЕЕ в общината.

За установяване на намалението на енергийното потребление след реализацията на съответните дейности и мерки, следва да се извършват ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжката на инсталациите и др.

10. Оценка на постигнатите резултати

Изпълнението на планираните действия във всяка програма може да изостава от предначертания график и действителните резултати да са различни по време и сила от това, което се очаква. Въз основа на получените резултати при извършеното наблюдение и контрол се прави оценка чрез установяване на индикатори и съпоставка

на действителното и очакваното изпълнение и предприемане на коригиращи действия, ако се налага.

Основните индикатори за изпълнение на целите в програмата са следните:

1. Постигане на съответствие с общоевропейските стандарти.
2. Увеличаване на зелените площи

Индикатор - кв.метра зелена площ на човек от населението

3. Употреба на ВЕИ и подобряване ефективното използване на енергията

Индикатор: 15% от произведената енергия от ВЕИ, спрямо общата произведена енергия

4. Привеждане на сградите в съответствие със стандартите за енергийна ефективност и изискванията на наредбите

Индикатор: в 100% от общинските сгради да се изпълнят комплексни енергоспестяващи мерки; поставени температурни датчици и извършване на контролни обследвания.

11. Отчет на изпълнението.

Наблюдението и контролът на общинската програма продължава през целият период на нейното действие. Въз основа на събраната информация се изготвя отчет за изпълнение на плана всяка година.

В съответствие с чл.12, ал.3 от ЗЕЕ изпълнителният директор на АЕЕ утвърждава образец на отчет на изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ, като този образец е неразделна част от ПЕЕ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изготвянето на общинският план по ЕЕ е задължителна част от държавната политика по ЕЕ и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването и изпълнението на предвидените в нея проекти е част от общинската политиката за устойчиво развитие. Мерките по ЕЕ ускоряват икономическия растеж, подпомагат опазването на околната среда, повишават жизнения стандарт на населението.

Настоящият **ПЛАН ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ЛЕТНИЦА 2010-2020** година е разработен съгласно изискванията на чл.11 от Закона за енергийна ефективност и обхваща период от 10 години.

Неразделна част от него е списък с проекти (дейности), включени в общинският план за енергийна ефективност.

Много важна част от изпълнението на плана е периодичната съпоставка с новопостъпилите данни и при необходимост включване или изключване на обекти съобразно с евентуална нова ситуация.

Като цяло настоящият план за енергийна ефективност има отворен характер и в десет годишния срок на действие ще се усъвършенства, допълва и променя в зависимост от новопостъпилите данни, реалните потребности, срещаните проблеми и финансовите възможности.

№	Направления, сектори и проекти	Видове планирани дейности			
		Инвестиционни		Не инвестиционни	
		Общината като консуматор на енергия	Общината като производител и доставчик	Общината като регулатор	Общината като мотиватор
1.	ПРИОРИТЕТ 1. Повишаване на енергийната ефективност в обектите, които се издържат чрез общинския бюджет				
1.1.	ЦЕЛ 1.1. Повишаване на енергийната ефективност в сгради – общинска собственост				
1.1.1.	Инвестиционни проекти:				
1.1.1.1.	СОУ "Бачо Киро" гр. Летница;	Възлагане извършването на енергийни обследвания на общински сгради; Възлагане изготвянето на необходимата строителна документация, съгласно ЗУТ; Реализация на проекти за саниране, рехабилитация и	Проучване на алтернативни възможности за отопление на обектите.	Извършване на предпроектни проучвания; Подготовка на апликационни формуляри, събиране и окомплектоване на съпътстваща документация за кандидатстване с проекти за финансиране по Оперативни програми. Провеждане на процедури за подбор на	Включване на проектите в Плана за развитие на община Летница и ежегодните програми за реализацията му. Популяризиране и визуализиране на изпълнените проекти. Провеждане на образователно-информационна кампания сред
1.1.1.2.	ОДЗ "Ирина Бачо Кирова" – гр. Летница;				
1.1.1.3.	ЦДГ – с. Горско Сливово;				
1.1.1.4.	ЦДГ – с. Крушуна;				
1.1.1.5.	Читалища -гр. Летница				
1.1.1.6.	Читалище -с. Горско Сливово				
1.1.1.7.	Читалище -с. Крушуна				
1.1.1.8.	Читалище -с. Кърпачево				
1.1.1.9.	Общинска администрация;				
1.1.1.10.	Поликлиника - Летница;				
1.1.1.11.	Пенсионерски клуб-Летница				
1.1.1.12.	Пенсионерски клуб- с. Горско Сливово				
1.1.1.13.	Пенсионерски клуб- с. Крушуна				
1.1.1.14.	Пенсионерски клуб- с. Кърпачево				
1.1.1.15.	Кметство с. Горско Сливово				

1.1.1.16	Кметство с. Крушуна	енергийноефективна реконструкция на общинските сгради; Енергийно обследване и издаване на сертификати за ЕЕ.		изпълнителят, съгласно ЗОП, за реализиране на получили финансиране проекти.	населението за формиране на енергоефективно поведение.
1.1.1.17	Кметство с. Кърпачево				
1.1.1.18	Поликлиника - Летница				
1.1.1.19	ДСП				
1.2.	ЦЕЛ 1.2 Обновяване на уличното осветление в общината				
1.2.1.	Инвестиционни проекти:				
1.2.1.1.	“Ефективно и модернизирано улично осветление”	Реализация на проекта.		Разработване на проект, набиране на съпътстващите документи и кандидатстване за финансиране . Подбор на фирма изпълнител.	Популяризиране и визуализиране след изпълнението на проекта.
2.	ПРИОРИТЕТ 2. Повишаване на енергийната ефективност в жилищните сгради на територията на общината				
2.1.	ЦЕЛ 2.1. Насърчаване на енергийната ефективност в жилищните сгради на територията на общината				
2.1.1.	Неинвестиционни дейности				
2.1.1.1.	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в сграден фонд – частна собственост на територията на община			Подготовка и провеждане на кампания за насърчаване на	Организиране на информационна кампания сред

	Летница.			повишаването на енергийната ефективност в жилищните сгради; Подпомагане процеса на договаряне между собственика и останалите участници в пазара на стоки и услуги при обновяване и поддържане на жилищните сгради.	населението за условията и ползите от реализация на проекти за обновяване на жилищния фонд – частна собственост на територията на общината
3.	ПРИОРИТЕТ 3. Повишаване на енергийната ефективност в местната промишленост и селско стопанство				
3.1.	ЦЕЛ 3.1. Намаляване на енергийните разходи в местната промишленост.				
3.1.1.	Неинвестиционни дейности			Конкретизиране на промишлените и селскостопански обекти.	Провеждане на информационна кампания относно, финансиращи бизнеса програми.
3.2.	ЦЕЛ 3.2. Изграждане на енергийни предприятия на територията та общината на основата на ВЕИ.				
3.2.1.	Инвестиционни проекти				
3.2.1.1	Изграждане на енергийни предприятия на територията та общината на основата на ВЕИ. Изграждане на отоплителни централи (на биомаса)	Идентифициране на подходящи терени.		Техническа и консултантска помощ на всички етапи от подготовката и изпълнението на	Провеждане на кампания насърчаваща бизнеса и информация за

				проектите	финансиращи програми и условия за кандидатстване.
4.	Приоритет 4. Укрепване на местния капацитет и координация за ефективно прилагане на Плана за енергийна ефективност				
4.1.	Цел 4.1. Подобряване на координацията и взаимодействието за прилагане на местната политика				
4.1.1.	Неинвестиционни дейности				
4.1.1.1.	Изграждане на местен капацитет в общината по прилагане на мерки за ЕЕ		Сключване на договор с Обучителна фирма за прилагане на мерки за ЕЕ, използване на ВЕИ и реализация на Енергийни програма/проекти	Разработване и прилагане на Програма за обучение на общински служители по прилагане и реализация на Енергийната програма. Установяване на ПЧП.	Популяризиране на инициативите и покана за участие в обучението на граждани, публични институции и фирми.
4.2.	Цел 4.2. Проучвания на потенциала за енергийна ефективност в общината и възможностите за неговото прилагане				
4.2.1.	Неинвестиционни дейности:				
4.2.1.1.	Енергиен баланс, съставен на основата на потенциала на ВЕИ на територията на общината и на стратегическата цел за постигане на енергийна независимост. Създаване на предпоставки за			Разработване на енергиен баланс на общината на основата на установения потенциал на възобновяеми енергийни	Широкомащабна информационна кампания. Изготвяне на презентационни

	оползотворяване на потенциала на ВЕИ			източници. Проучвания на потенциала територията на общината по отношение на наличието и използваемостта на: ВЕИ в различни сектори (вкл. в областта на туризма); слънчева енергия за производство на електричество; Проучване на алтернативни възможности за финансиране на енергийната програма на общината, в т.ч. по линия на оперативните програми за регионално развитие и за развитие на селските райони.	материали и брошура.
4.2.1.3.	Идентифициране на финансови източници и инструменти за финансиране на проектите и дейностите от енергийната програма на общината.			Проучване на месните нужди от техническа помощ в областта на енергийната ефективност.	
4.2.1.4.	Енергийна информационна база на общината.				
4.3.	Цел 4.3. Мобилизиране на обществена				

	подкрепа за изпълнение на плана за енергийна ефективност на основата на широко партньорство с бизнеса и организации на гражданското общество				
4.3.1.	Неинвестиционни дейности				
4.3.1.1	Дейности за осъществяване на широка обществена подкрепа за изпълнението на общинската енергийна програма. Установяване на трайни ПЧП			Въвеждане на постоянно наблюдение, анализ и оценка на състоянието на изпълнението на енергийната програма на общината и публикуване на периодични информации.	Подготовка и провеждане на широка разяснителна кампания след населението и местния бизнес за целите на плана за енергийна ефективност и за необходимостта от партньорства между участниците в нейното изпълнение.
4.3.1.2.	Управление на енергията на територията на общината				

УТВЪРДИЛ:

КМЕТ НА ОБЩИНА ЛЕТНИЦА

Д-р Красимир Джонев